

# YUNAN ASKERLERİ KURŞUNA DİZİLDİ Mİ?

Aydınlık Gazetesi, 20 Nisan 2020

Yıldırım Koç

Atina'da 117, İzmir Balçova'da 200 komünist Yunan askerinin kurşuna dizildiğine ilişkin hiçbir ciddi kaynakta açık bilgi ve hatta iddia yok.

Esasında, işgale karşı çıktıkları iddiasıyla bir orduda bu kadar askerin kurşuna dizilmesi de söz konusu değil. Bunun bir örneği 1917 yılında Fransa'da yaşanmış.

1917 yılı ilkbaharında Fransız ordusunun 112 tümeninin 68'inde asker ayaklanmaları gerçekleşti. 629 asker yargılandı ve mahkum edildi ve 50 asker kurşuna dizildi. (Howard Zinn, **The Twentieth Century**, Perennial Library, New York, 1984,s.63). Böylesine büyük ve yaygın bir ayaklanmada bile kurşuna dizilen asker sayısı 50'dir. Fransız ordusundan çok daha küçük Yunan ordusunda 200 askerin yayınladıkları bildiri nedeniyle ve ayrıca 117 komünistin savaşa karşı oldukları için kurşuna dizildiklerini ileri sürmek, ya sayı saymasını bilmemektir, ya da dayak yememiş olmak.

## YUNAN KOMÜNİST PARTİSİ TARİHİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

Yunan Komünist Partisi tarihiyle ilgili yararlandığım üç kitapta, bırakın böyle bir olaya ilişkin belgelere, böyle bir iddiaya bile rastlamadım. Bu üç kitaptan daha önce söz etmişim:

D.George Kousoulas, *Revolution and Defeat, The Story of the Greek Communist Party* (Devrim ve Yenilgi, Yunan Komünist Partisi'nin Öyküsü), Oxford, 1965.

Evangelos Averoff-Tossizza, *By Fire and Axe, the Communist Party and the Civil War in Greece, 1944-1949* (Ateş ve Balta, Komünist Partisi ve Yunanistan'da İç Savaş, 1944-1949), Caratzas Brothers, New York, 1978.

Andrew L.Zapantis, *Greek-Soviet Relations, 1917-1941* (Yunan-Sovyet İlişkileri, 1917-1941), East European Monographs, New York, 1982.

Yunan ordusunun 1919-1922 döneminde Anadolu macerası ve Yunan Komünist Partisi'nin bu süreçteki tavrı konusunda ayrıntılı ve özel bir çalışma 1992 yılında merkezi Atina'da bulunan Küçük Asya Çalışmaları Merkezi (Centre for Asia Minor Studies) tarafından yayımlandı. Philip Carabott'un "Yunan 'Komünistleri' ve Küçük Asya Seferi" başlıklı 20 sayfalık çalışmada da Atina'da veya İzmir'de kurşuna dizilen komünist askerlere ilişkin en ufak bilgi veya iddia yoktur (Philip Carabott, "The Greek 'Communists' and the Asia Minor Campaign", Bulletin of the Centre for Asia Minor Studies, Vol.9, 1992, Atina, s.99-118). Bu çalışmada Yunan Komünist Partisi'nin Anadolu'ya saldırı konusundaki tavrı ayrıntılı bir biçimde ele alınmıştır.

## FOTİ BENLİSOY'UN DEĞERLENDİRMESİ

Anadolu'daki Yunan askerleri konusunda çok ayrıntılı bir çalışmayı gerçekleştirmiş olan Foti Benlisoy'un değerlendirmesi de böyle bir katliam konusunda herhangi bir tarihsel kayıt bulunmadığıdır: "Kardeşime kurşun sıkmam' dedikleri için İzmir'de Yunan makamlarınca kurşuna dizildikleri iddia edilen 200 Yunan askeri için anma etkinlikleri düzenlendi. Böyle bir kitlesel infaz hakkında herhangi bir tarihsel kayıt bulunmaması, yani bunun bir vakiadan çok bir menkıbe sayılması gerektiği gerçeği pek bir şey değiştirmiyor." (Foti Benlisoy, **Kahramanlar Kurbanlar Direnişçiler, Milli Mücadele'de Yunan Ordusu'nda Komünist Propaganda, Grev ve İsyan, 1919-1922**, Genişletilmiş İkinci Baskı, İstos Yay., İstanbul, 2019, s.6.)

Özetle; Atina'da 117 komünistin ve İzmir'de 200 komünist Yunan askerinin, Anadolu'daki işgale karşı çıktıkları için infaz edildiklerine ilişkin hiçbir güvenilir kaynakta, hiçbir bilgi veya iddia yoktur. Ebuzer'in türbesine inanmak ne kadar saflıksa, böyle dayanaksız ve uydurulmuş bir iddiaya inanmak da aynı derecede saflıktır.